

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı: 12616
Tarih: 23.04.2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
KÜTÜPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 23/04/2021 13:55
Sayı: E-120.10-
0812340

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de âtıl, kıraç hazine arazilerine uzun yıllar önce yerleşerek ve ecrimisil ödeyerek tarımsal faaliyette bulunan üreticiler, kentlerin büyümesiyle inşaat sektöründeki birtakım rantiyeci çıkar şebekeleri karşısında çaresiz kalarak yaşadıkları topraklardan sürülmektedir. Âtıl arazilerin miktarının belirlenmesi, bu alanların tarımsal üretimde kalıcı hale getirilerek üreticilerin mağduriyetlerinin giderecek bir yasal düzenleme yapılması, bu araziler üzerinde rant sağlayan çıkar gruplarının ve ilişkilerinin ortaya çıkarılması amacıyla, Anayasa’nın 98’inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün 104’üncü ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Rıdvan Turan

Mersin Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye’de kıraç ve bataklık tabir edilebilecek birçok hazine arazisi bulunmaktadır. Bu hazine arazilerinin bir kısmına, çoğunluğu göçebelikten yerleşik kültüre geçmiş insanlar yıllar önce tarımsal faaliyetlerde bulunmak amacıyla gelmiştir. Cumhuriyet döneminden itibaren kıraç arazilerde yaşamaya başlayan yurttaşlar, yoğun bir emek sarf ederek bu arazileri tarımsal üretimde kullanılabilir hale getirmişler, özellikle Adana ve Mersin gibi illerde meyve ağaçlarından ürün alarak geçimlerini bu yolla sürdürmüşler, ekonomiye ve istihdama katkıda bulunmuşlardır. Bu üreticiler, kendi arazileri olmadığı için işgal ettikleri yerlerin karşılığı olarak da Hazineye ecrimisil ödemiştir.

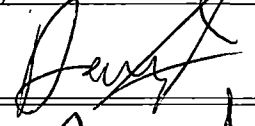
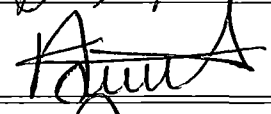
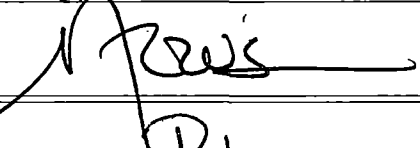
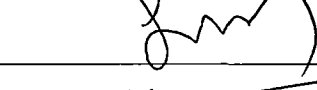
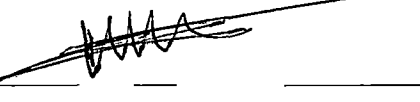
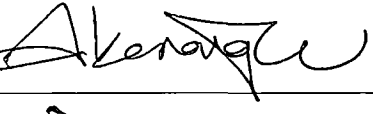
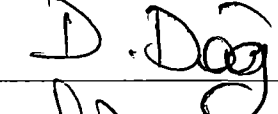
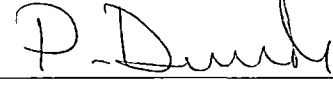
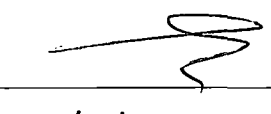
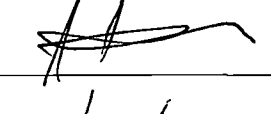
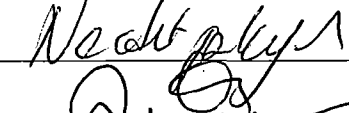
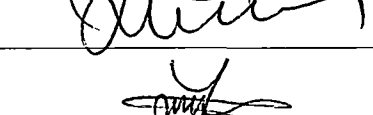
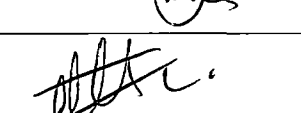
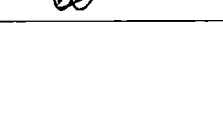
Yıldan yıla nüfus artışıyla birlikte kentler daha kalabalık hale gelmektedir. Sanayileşmeyle, çarpık yapılaşmayla her geçen gün tarım alanları da kaybedilmektedir. Türkiye’de son 18 yılda 3 milyon hektardan daha fazla tarım arazisi kentleşme başta olmak üzere tarım dışı faaliyetler sebebiyle yok olmuştur. Dolayısıyla gıda egemenliği noktasında, ülkemizde tarımsal üretimin önemi giderek daha da artmakta ve bu bağlamda tarımsal üretime kazandırılan kıraç bozkır ve bataklık alanları da göze çarpmaktadır.

Bunun yanında kentlerdeki emlak ve inşaat alanları üzerinde birtakım gruplar ve odaklar da bahsi geçen alanları, bir rant kapısı olarak görmeye başlamıştır. İnşaat tekelleri, kentler doldukça, bu arazilere adeta bir mafya gibi çökerek, çeşitli yol ve yöntemlerle siyasi uzantıları vasıtasıyla Çevre ve Şehircilik Bakanlığı veya Belediyeler üzerinden el koyarak TOKİ vb. inşaatlar yapmaktadır.

Yıllarca emek göstererek bu arazileri tarımsal üretime kazandıran ve ağırlıklı olarak küçük ölçekli üretim yapan üreticiler ise mağdur olmaktadır. Atalarından beri buraları yurt edinmiş üreticiler bu bölgelerden ayrılmak zorunda kalarak işsiz kalmaktadır.

Ancak hali hazırdaki alanlar, düşük taksitlerle rayiç bedeli üzerinden buralarda en az 5 yıl boyunca bitki ve hayvan yetiştiriciliği üretimi yapan ve kullanım bedeli olarak ecrimisil ödeyen yurttaşlara satıldığı takdirde bu arazilerin daha verimli hale gelmesi mümkün olabilecektir. Türkiye’de tarımsal faaliyet yapan ve neredeyse en az gelire sahip üreticiler bu yolla toprağı daha iyi işleyebilecekler aynı zamanda küçük ölçekli üreticiler olmaları sebebiyle daha az girdi kullanarak ekolojiye katkı sağlayacaklardır.

Tarımsal üretimde atıl, kıraç arazilerin, Türkiye genelindeki sayısı ve büyüklüğünün belirlenmesi, bu arazilerden devlet kanalı üzerinden nemalanmaya çalışan çıkar amaçlı rant gruplarının ilişkilerinin araştırılarak ortaya çıkarılması, ülkeye ve yaşadıkları bölge ekonomisine katkıda bulunan üreticilerin mağduriyetlerinin giderilmesi ve bu arazilerde, gıda egemenliği de gözetilerek ülke ekonomisine katkı sağlayacak sürdürülebilir bir tarım için gerekli yasal düzenlemenin yapılabilmesi amacıyla bir meclis araştırması açılması elzemdir.

1	MAHMUT TOĞRUL	GAZİANTEP	
2	LEMZİYE TOSUN	DIYARBAKIR	
3	AYŞE SÜRÜCÜ	ŞANLIURFA	
4	MEHMET RUŞTU TIRYAKI	BATMAN	
5	FİLİZ KERESTECİOĞLU	ANKARA	
6	SEMRA GÜZEL	DIYARBAKIR	
7	GARO PAYLAN	DIYARBAKIR	
9	BERDAN ÖZTÜRK	AĞRI	
10	OYA ERSOY	İSTANBUL	
11	ALİ KENANOĞLU	İSTANBUL	
12	DERSİM DAĞ	DIYARBAKIR	
13	SAİT DEDE	HAKKARİ	
14	PERO DUNDAR	MARDİN	
15	SIDIK TAŞ	SİİRT	
16	HÜSEYİN KAÇMAZ	ŞIRNAK	
17	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	
18	MUAZZEZ ORHAN IŞIK	VAN	
19	ZÜLEYHA GÜLÜM	İSTANBUL	
20	TAYİP TEMEL	VAN	